

عنوان مقاله:

ارزیابی تاثیر مدیریت های مختلف تغذیه بر عملکرد و بهره اقتصادی گیاه برنج (*Oryza sativa* L)

محل انتشار:

مجله تحقیقات آب و خاک ایران، دوره 52، شماره 11 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

شهریار بابازاده جعفری - گروه علوم و مهندسی خاک، دانشکده کشاورزی، دانشگاه لرستان، خرم آباد، ایران

محمد فیضیان - گروه علوم و مهندسی خاک، دانشکده کشاورزی، دانشگاه لرستان، خرم آباد، ایران.

ناصر دواتگر - موسسه تحقیقات خاک و آب، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، کرج، ایران

خلاصه مقاله:

مدیریت عناصر غذایی همانند توصیه نهاده های کودی برای دستیابی به محصول پایدار اقتصادی گیاه برنج ضروری است. برنامه های مدیریت عناصر غذایی برای شرایط هر مزرعه باید ضمن بهینه سازی تولید و سود کشاورز، دارای کمترین اثرات نامطلوب زیست محیطی باشد. این مطالعه با هدف تعیین مناسب ترین مدیریت تغذیه گیاه برنج در اراضی شالیزاری از جنبه عملکرد و بهره اقتصادی از سال ۱۳۹۷ به مدت دو سال انجام شد. در این بررسی تعداد ده مزرعه در بخش کوچصفهان که از نظر ویژگی های خاک و مدیریت تغذیه متفاوت بودند، انتخاب شدند. سپس در هر مزرعه شش کرت آماده و تیمارهای کودی شامل N⁰ (بدون نیتروژن)، P⁰ (بدون فسفر)، K⁰ (بدون پتاسیم) و N¹P¹K¹ (توصیه کودی عمومی موسسه تحقیقات برنج)، N²P²K² (توصیه کودی موسسه تحقیقات برنج بر مبنای آزمایش خاک) و N³P³K³ (توصیه کودی بر اساس آزمایش خاک به اضافه مصرف کود کامل و کود محرک رشد) در آنها اعمال و با مدیریت کودی عرف زارع مقایسه شدند. در این پژوهش ویژگی های مرتبط با حاصلخیزی خاک و عملکرد گیاه اندازه گیری و عرضه نیتروژن، فسفر و پتاسیم بومی خاک محاسبه شدند. بررسی ها نشان داد عرضه بومی نیتروژن و فسفر خاک اراضی به ترتیب در دامنه ۲۰ تا ۳۷ و ۳ تا ۹ کیلوگرم در هکتار کم بودند. تجزیه واریانس مرکب داده ها نشان داد اثر تیمارهای کودی بر عملکرد شلتوک، در سطح احتمال ۵ درصد معنی دار بودند و بیشترین میانگین عملکرد مربوط به تیمار N³P³K³ به مقدار ۳۹۶۸ کیلوگرم در هکتار بدست آمد. اما این توصیه اختلاف معنی داری با تیمار (N²P²K²) با میانگین عملکرد ۳۹۱۴ کیلوگرم در هکتار نداشت. این دو توصیه به ترتیب میانگین عملکرد برنج را به مقدار ۲۵۹ و ۳۱۳ کیلوگرم در هکتار نسبت به عملکرد مدیریت عرف زراع به شکل معنی دار افزایش دادند. بهره اقتصادی حاصل از اعمال مدیریت تغذیه N²P²K² با N³P³K³ اختلاف معنی داری نداشتند، اما نسبت به مدیریت عرف زراع دارای اختلاف معنی داری بودند. این یافته ها نشان داد که برای تولید پایدار اقتصادی برنج لازم است در کنار نوع، مقدار و زمان مصرف نهاده های کود به موازنه بهره- هزینه توجه شود.

کلمات کلیدی:

برنج، بهره اقتصادی، کود، عملکرد شلتوک، عرضه بومی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1658646>

